

Duration 3 Hours

Marks :- 100

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B.:**
- 1. All questions are compulsory**
 - 2. All questions carry equal marks**
 - 3. Figures to the right indicate full marks**

Q.1 Attempt any two questions

- Bring out the nature of Upanisadic Philosophy with respect to Atman and Brahman. **10**
- Outline the various classifications of the schools of Indian philosophy. **10**
- Describe the general features of the six Darsanas of Indian Philosophy. **10**

Q.2 Attempt any two questions

- Write a detailed note on the Carvaka view on liberation and God. **10**
- Bring out the Carvaka theory of knowledge in brief. **10**
- "Plesure is the Summum Bonum of Life". Explain this statement with reference to Carvaka ethics. **10**

Q.3 Attempt any two questions

- Give an account of the theory of Jaina classification of reality. **10**
- Expound the Jaina theory of Anekantvada. **10**
- What are the Three Jewels (Triratnas) according to Jainas? Outline their significance in the ethical life of man. **10**

Q.4 Attempt any two questions

- Explain the Buddhist Eight-fold path. **10**
- Do the Buddhists believe in a permanent self? Discuss. **10**
- State the Buddhist view on momentariness (Ksanikavada). **10**

Q.5 Write short notes on any two of the following: **20**

- Vedic Cosmology.
- Carvaka view on self.
- Syadvada.
- Buddha's four noble truths.

वेळ : ३ तास

एकूण गुण :- १००

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: १. सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
३. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

- प्र.१ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ. 'आत्मन' आणि 'ब्रह्मनच्या' संदर्भातील उपनिषदातील तत्त्वज्ञानाचे स्वरूप विशद करा. १०
- ब. भारतीय तत्त्वज्ञानाच्या शाखांच्या विविध वर्गीकरणाची रूपरेषा द्या. १०
- क. भारतीय तत्त्वज्ञानातील षड् दर्शनांच्या सर्वसाधारण वैशिष्ट्यांचे वर्णन करा. १०
- प्र.२ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ. मोक्ष आणि ईश्वरा संबंधीत चार्वाकांच्या विचारांवर सविस्तर टीप लिहा. १०
- ब. चार्वाकांचा ज्ञानाचा सिद्धांत थोडक्यात विशद करा. १०
- क. 'सुख हे आयुष्याचे सर्वोच्च ध्येय (summum Bonum) आहे' चार्वाकांच्या संदर्भातून या विधानाचे स्पष्टीकरण द्या. १०
- प्र.३ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ. जैनांच्या सद्वस्तुंच्या वर्गीकरणाविषयीची माहिती द्या. १०
- ब. जैनांचा अनेकांतवादाचा सिद्धांत स्पष्ट करा. १०
- क. जैनांच्या मतानुसार त्रिरत्ने कोणती आहेत? त्यांचे मानवाच्या नैतिक जीवनातील महत्त्व स्पष्ट करा. १०
- प्र.४ कोणतेही दोन प्रश्न सोडवा.
- अ. बौद्धांचा अष्टांग मार्ग स्पष्ट करा. १०
- ब. बौद्ध शाश्वत (नित्य) आत्मा मानतात का? चर्चा करा. १०
- क. बौद्धांचे क्षणिकवादाविषयीचे विचार स्पष्ट करा. १०
- प्र.५ खालीलपैकी कोणत्याही दोहोंवर टीप लिहा. २०
- अ. वेदांचे विश्वउत्पत्तीशास्त्र.
- ब. चार्वाकांचे 'आत्मा' संबंधीत विचार.
- क. स्यादवाद.
- इ. बौद्धांची चार आर्यसत्ये.
